

Sygn. akt I ACa 2222/15

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Roman Dziczek

Sędziowie: SA Zbigniew Stefan Cendrowski (spr.)

SO del. Jolanta de Heij-Kaplińska

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku A. Ł. i P. Ż. (1)

z udziałem Z. B.

o upoważnienie do rozporządzenia wspólnym prawem

na skutek apelacji Z. B.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 16 września 2015 r., sygn. akt XXIV Ns 36/15

postanawia:

1. oddalić apelację;

2. zasądzić od Z. B. na rzecz A. Ł. i P. Ż. (1) kwoty po 185 zł (sto osiemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Zbigniew Stefan Cendrowski Roman Dziczek Jolanta de Heij - Kaplińska

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 18 marca 2015 roku P. Ż. (1) i A. Ł. wnieśli o zezwolenie im jako współwłaścicielom wspólnego prawa majątkowego, do:

a) dokonania nieodpłatnego rozporządzenia na rzecz (...) W. wspólnym prawem w postaci majątkowych praw autorskich projektu koncepcji plastyczno - przestrzennej wystawy głównej (...) W., przygotowanego wspólnie przez P. Ż. (1), A. Ł. oraz Z. B. jako praca konkursowa zgłoszona na konkurs ogłoszony przez (...) 18 października 2014 roku (Praca (...)), na płaszczyznach eksploatacji wskazanych w Rozdziale XIV regulaminu konkursu, w imieniu wszystkich współwłaścicieli;

b) udzielenie zezwolenia na rzecz (...) W. do wykonywania praw zależnych do Pracy (...) na warunkach wskazanych w regulaminie konkursu;

c) obciążenie uczestniczki postępowania Z. B. kosztami postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawcy wskazali, że 22 października 2014 roku dowiedzieli się o organizowanym przez (...) W. w W. konkursie i postanowili wziąć w nim udział, zapraszając do współpracy jeszcze jedną osobę - Z. B.. Ponieważ P. Ż. (1), jako jedyny prowadził działalność gospodarczą i w związku z tym spełniał wymogi formalne, 5 listopada 2014 roku, działając pod firmą PL (...), złożył on wniosek o dopuszczenie do udziału w konkursie. Uczestnicy ustalili, że będą wspólnie pracować nad pracą konkursową oraz ewentualnie projektem wystawy głównej, gdyby praca okazała się zwycięska. Od 15 listopada 2014 roku, po dopuszczeniu do udziału w konkursie strony rozpoczęły prace nad projektem konkursowym, przy czym z uwagi na wieloletnią znajomość, nie spisano umowy regulującej udział w prawach majątkowych do projektu. Nieformalnie ustalono, że każdy z uczestników bierze udział w projekcie na równych i partnerskich zasadach i w taki sam sposób rozlicza zyski i ciężary z nim związane. Znaczna część prac była realizowana w siedzibie firmy, a zarazem wspólnego mieszkania uczestników P. Ż. (1) i A. Ł.. Ponieważ w trakcie realizacji I etapu prac P. Ż. (1) i Z. B. byli zaangażowani również w inne projekty ich bezpośredni kontakt był ograniczony - łącznikiem była A. Ł.. W II etapie prac konkursu strony często spotykały się w mieszkaniu wnioskodawców w celu wspólnych prac. W dniu 21 stycznia 2015 roku (...) W. ogłosiło, że praca uczestników zdobyła I miejsce w konkursie, za co przysługiwała nagroda pieniężna w kwocie 65.000 zł oraz zaproszenie do negocjacji umowy w sprawie zaprojektowania wystawy głównej. Warunkiem zapłaty było przeniesienie autorskich praw majątkowych na (...). Jednocześnie zgodnie z wymogami konkursu P. Ż. (1) obowiązany był złożyć oświadczenie w którym zobowiązywał się przenieść nieodpłatnie na (...) autorskie prawa majątkowe do projektu. Wnioskodawcy zaznaczyli, że przy składaniu II etapu pracy Z. B. była świadoma, że praca jest zgłoszona jako dzieło 3 współautorów i akceptowała ten fakt. Później jednakże Z. B. zakwestionowała udział P. Ż. (1) w pracach nad projektem oświadczając, że ona i A. Ł. powinny otrzymać po 50% wynagrodzenia. Wnioskodawcy zaznaczyli przy tym, że Z. B. zwróciła się do P. Ż. (1) o sprostowanie pojawiających się w Internecie informacji, gdzie jako autora wskazywano wyłącznie PL (...) i nie kwestionowała wtedy jego wkładu w prace. Na spotkaniu 26 stycznia 2015 roku Z. B. wskazała, że P. Ż. (1) miał udział w pracach, ale wyłącznie techniczny, w związku z czym jego wynagrodzenie powinno wynieść ok. 10%. Wnioskodawcy odrzucili tę propozycję, jako sprzeczną z rzeczywistym wkładem każdego z uczestników w prace. Wbrew twierdzeniom Z. B. udział P. Ż. (1), który był najbardziej doświadczonym członkiem zespołu, w opracowaniu projektu był znaczny. Wnioskodawcy próbowali rozwiązać konflikt polubownie jednakże rozmowy prowadzone z Z. B. zakończyły się niepowodzeniem. Zaznaczyć trzeba, że pomimo braku zawarcia umowy (...) przekazało P. Ż. (1) nagrodę 65.000 zł, z której to kwoty wypłacił on na rzecz Z. B. sumę odpowiadającą jej udziałowi w pracach (1/3), tj. 21.667 zł, jednakże uczestniczka nadal domagała się dopłaty różnicy do kwoty 1/2. Wnioskodawcy wskazali, że bez przeniesienia przez Z. B. autorskich praw majątkowych na (...) wspólnie przygotowany projekt może nie zostać zrealizowany, zaś (...) będzie mogło domagać się zwrotu wypłaconej nagrody. Wnioskodawcy zaznaczyli, że przygotowany projekt o ile nie zostanie wykorzystana przez (...), nie posiada żadnej ekonomicznej wartości, w związku z czym efekt wspólnych prac może zostać zaprzeczony. Odmowa zgody na przeniesienie autorskich praw majątkowych przez Z. B. jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Wnioskodawcy podkreślili, że należna uczestnicze część nagrody została już jej wypłacona, w związku z czym nie zachodzi ryzyko jej pokrzywdzenia.

Pismem z 3 sierpnia 2015 roku wnioskodawcy zmodyfikowali wniosek w ten sposób, że A. Ł. wniosła o upoważnienie jej do rozporządzania autorskimi prawami majątkowymi jak dotychczas, zaś P. Ż. (1) przyłączył się do tak sformułowanego żądania.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka Z. B. wniosła o oddalenie wniosku w całości i zasądzenie na jej rzecz od wnioskodawców kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu uczestniczka wskazała, że w październiku 2014 roku wspólnie z A. Ł. postanowiły wziąć udział w konkursie na opracowanie projektu koncepcji plastyczno-przestrzennej wystawy głównej (...) W.. Uczestniczki rozważały także wzięcie udziału w innych konkursach. Przyjęta formuła współpracy przewidywała tworzenie projektów przez A. Ł. i Z. B., natomiast P. Ż. (1), z uwagi na prowadzoną działalność gospodarczą, miał pełnić jedynie funkcje administracyjne. Uczestniczka podkreśliła, że nie zdecydowałyby się na współpracę na innych zasadach, bowiem P. Ż. (1) był dla niej osobą nieznaną i niesprawdzoną. Podniosła także, że pracownia w której P. Ż. (1) pracował na pełen etat - 307 kilo, również brała udział w konkursie, w związku z czym złożył on właścicielowi pracowni

zapewnienie, że nie bierze udziału w pracach nad konkurencyjnym projektem. Uczestniczka wskazała, że wspólnie z A. Ł. samodzielnie wykonywały wszystkie prace przy użyciu własnych narzędzi. P. Ż. (1) świadczył jedynie drobną techniczną pomoc, np. przy wykonaniu harmonogramu czy też poszukując osoby, która mogłaby wykonać kosztorys projektu. W dniu 18 grudnia 2014 roku uczestnicy ustnie ustalili, że w przypadku wygranej w konkursie, nagroda zostanie podzielona po połowie pomiędzy Z. B. i A. Ł.. Po ogłoszeniu wyników konkursu P. Ż. (1) zaproponował podział nagrody, przewidujący wypłatę symbolicznych kwot na rzecz każdego z uczestników oraz spożytkowanie pozostałej części nagrody na wydatki związane ze wspólną działalnością, co było sprzeczne z dotychczasowymi ustaleniami. Na kolejnym spotkaniu uczestniczka zasugerowała stworzenie spółki celowej i podział nagrody w stosunku 45:45:10, chcąc w ten sposób uhonorować pracę P. Ż. (1) 10% udziałem. Propozycja spotkała się z gwałtowną i negatywną reakcją wnioskodawców, którzy zakwestionowali wielkość udziału Z. B. w pracach wskazując, że w rzeczywistości każdy w 1/3 przyczynił się do powstania projektu. Powyższe zapoczątkowało serię spotkań prywatnych, przy (...) Oddziale (...) oraz z przedstawicielami (...). A. Ł. i P. Ż. (1) konsekwentnie odrzucali jednak wszelkie propozycje polubownego rozwiązania sporu, dlatego też ostatecznie nie udało się wypracować żadnego kompromisu. Uczestniczka podniosła, że zgłoszony w sprawie wniosek nie nadaje się do uwzględnienia, gdyż naruszałoby to art. 43 ust. 1 pr. aut., przewidujący partycypację autora w dochodach uzyskiwanych z gospodarczego wykorzystania jego pracy. Dodatkowo w ocenie uczestniczki udzielenie upoważnienia naruszałoby także jej autorskie prawa osobiste określone w art. 16 pr. aut. Uczestniczka jako autor ma prawo do czuwania nad właściwym wykorzystaniem utworu i nie godzi się na dokonywanie jego modyfikacji.

Postanowieniem z dnia 16 września 2015 r. Sąd Okręgowy w punkcie pierwszym zezwolił wnioskodawczyni A. Ł. jako współtwórcy projektu koncepcji plastyczno-przestrzennej wystawy głównej (...) W., przygotowanego jako praca konkursowa na konkurs ogłoszony przez (...) W. 18 października 2014 roku (Praca (...)), na: a) dokonanie - w imieniu wszystkich współtwórców - nieodpłatnego rozporządzenia autorskimi prawami majątkowymi do Pracy (...) na rzecz (...) W. w zakresie wskazanym w rozdziale XIV regulaminu wspomnianego konkursu, b) udzielenie (...) W. - w imieniu wszystkich współtwórców - zezwolenia na wykonywanie praw zależnych do Pracy (...) na warunkach wskazanych w rozdziale XIV regulaminu wspomnianego konkursu i w punkcie drugim zasądził od Z. B. na rzecz A. Ł. i P. Ż. (1) kwotę 477 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

P. Ż. (1) i A. Ł. 22 października 2014 roku dowiedzieli się o organizowanym przez (...) W. w W. konkursie na opracowanie koncepcji plastyczno-przestrzennej sal ekspozycyjnych Wystawy Głównej (...) W.. Do współpracy nad koncepcją i projektem wystawy głównej w przypadku wygrania konkursu wnioskodawcy postanowili zaprosić koleżankę A. Z. B.. Jako, że P. Ż. (1) spełniał wszystkie wymogi formalne dopuszczenia do uczestnictwa w konkursie (m.in. prowadzenie działalności gospodarczej, posiadanie polisy OC), 5 listopada 2014 roku złożył on w tym zakresie wniosek.

W dniu 14 listopada 2014 roku zgłoszony przez P. Ż. (1) wniosek został zakwalifikowany do udziału w konkursie.

Uczestnicy przystąpili do prac nad koncepcją konkursową, które w przeważającej części były realizowane w mieszkaniu wnioskodawców przy ul. (...) w W.. Dodatkowo A. Ł. spotykała się Z. B. w jej mieszkaniu i w miejscach publicznych, w celu prowadzenia wspólnych prac. Jako, że P. Ż. (1) i Z. B. pracowali ówczesnie również nad innymi projektami, ich wzajemne kontakty były ograniczone. Po złożeniu 3 grudnia 2014 roku pracy konkursowej w ramach I etapu, zintensyfikowano wspólne prace. W dniu 14 stycznia 2015 roku P. Ż. (1) złożył pracę konkursową w ramach II etapu. Po skończonych pracach uczestnicy dokonali rozliczenia poniesionych kosztów.

Praca konkursowa uczestników zajęła I miejsce, co wiązało się z uzyskaniem nagrody w kwocie 65.000 zł i zaproszeniem do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki w zakresie opracowania koncepcji plastyczno-przestrzennych sal ekspozycyjnych, dokumentacji projektowej oraz pełnienia nadzoru autorskiego nad realizacją robót. Warunkiem wypłacenia nagrody uczestnikowi konkursu było przeniesienie praw autorskich na organizatora do opracowanej koncepcji. Przeniesienie autorskich praw majątkowych miało dotyczyć: a) wystawienia pracy

konkursowej w całości i części przez zamawiającego, bez ograniczeń, co do miejsca, czasu i formy; b) rozpowszechniania informacji o konkursie; c) powielenia pracy konkursowej w całości lub w części poprzez za wykonywanie kserokopii i wprowadzanie do pamięci komputera, wielokrotnej publikacji pracy konkursowej w całości lub w części w celu promocji projektu (...) W., bez ograniczeń, co do miejsca czasu, formy - tylko w celach niekomercyjnych.

Po zakończeniu konkursu pomiędzy uczestnikami doszło do sporu w zakresie autorskiego wkładu w opracowanie projektu konkursowego. Z. B. zakwestionowała zaangażowanie P. Ż. (1) stwierdzając, że to wyłącznie ona oraz A. Ł. prowadziły prace w związku z czym uzyskana nagroda powinna zostać podzielona po połowie pomiędzy uczestniczki. Z kolei P. Ż. (1) i A. Ł. stali na stanowisku, że wkład pracy uczestników był równy, w związku z czym każdemu z nich przysługuje 1/3 przyznanej przez organizatora konkursu nagrody. W dniu 12 lutego 2015 roku (...) przelała na rachunek bankowy P. Ż. (1) nagrodę w kwocie 65.000 zł. Wnioskodawca podtrzymując swoje wcześniejsze stanowisko przekazał Z. B. kwotę 21.666,67 zł, tj. 1/3 nagrody. Pomimo prowadzenia rozmów w zakresie polubownego rozwiązania zaistniałego sporu strony nie zdołały osiągnąć kompromisu. Z uwagi na brak porozumienia Z. B. odmówiła przeniesienia na (...) przysługującego jej udziału w autorskich prawach majątkowych oraz zastrzegła, że nie wyraża zgody na wykorzystanie projektu.

Sąd Okręgowy uznał wniosek za zasługujący na uwzględnienie, wskazując w pierwszej kolejności, że roszczenie wnioskodawczym w niniejszej sprawie wynikało z art. 9 ust. 3 ustawy z 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r., nr 90, poz. 631 j.t. ze zm.) (pr. aut.), w myśl którego, do wykonywania prawa autorskiego do całości utworu potrzebna jest zgoda wszystkich współtwórców. W przypadku braku takiej zgody każdy ze współtwórców może żądać rozstrzygnięcia przez sąd, który orzeka uwzględniając interesy wszystkich współtwórców.

Sąd Okręgowy wskazał, że uczestnicy pozostawali w sporze w kwestii współautorstwa P. Ż. (1) oraz wielkości udziałów przysługujących poszczególnym współtwórcom i podkreślił, że specyfika rozwiązania dotyczącego wykonywania wspólnego prawa autorskiego polega na tym, że do jego wykonywania zawsze niezbędna jest zgoda wszystkich współautorów utworu - w świetle brzmienia art. 9 ust. 3 pr. aut. również w kontekście możliwości domagania się przez współautora wydania przez sąd rozstrzygnięcia w zakresie wykonywania prawa autorskiego, nieistotna jest wielkość przysługujących mu udziałów w tymże prawie. Zatem Sąd Okręgu uznał, że A. Ł. posiadała uprawnienie do samodzielnego wystąpienia z wnioskiem w sprawie, jako niekwestionowany współautor, co pozwalało na wydanie rozstrzygnięcia bez przesądzenia spornej pomiędzy uczestnikami kwestii czy obok A. Ł. i Z. B. twórczy wkład do wspólnego utworu wniosł również P. Ż. (1).

Sąd Okręgowy wskazał, że uczestnicy wspólnie brali udział w konkursie na opracowanie koncepcji plastyczno-przestrzennej sal ekspozycyjnych Wystawy Głównej (...) W. oraz że ich projekt wygrał w tym konkursie pierwszą nagrodę. Wiązało się to z uzyskaniem nagrody w kwocie 65.000 zł oraz zaproszeniem do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki na współpracę przy realizacji wystawy. Z kolei regulamin konkursu stanowił, że warunkiem wypłacenia nagrody uczestnikowi konkursu było przeniesienie praw autorskich na organizatora do opracowanej koncepcji; brak przeniesienia tychże praw oznacza, że organizator konkursu nie wypłaci zwycięzcom nagrody, zaś nagroda już wypłacona będzie miała charakter świadczenia nienależnego (art. 410 k.c.) i będzie podlegała zwrotowi. W ocenie Sądu Okręgowego celowym i zasadnym było w tych okolicznościach przeniesienie przez współautorów autorskich praw majątkowych na organizatora konkursu. Takie działanie, zdaniem Sądu Okręgowego, realizuje interes wszystkich współtwórców, bowiem w jego następstwie dochodzi do ziszczenia się przesłanki koniecznej do wypłaty przysługującej im nagrody i wykorzystania ich pracy, a ponadto koncepcja wystawy odnosi się do konkretnych realiów i uwarunkowań oraz architektury wnętrza (...) W., zatem jej niewykorzystanie w tym konkretnym projekcie spowodowałoby, że cały nakład pracy uczestników zostałby zaprzepaszczone.

Za nieuzasadniony Sąd Okręgowy uznał zarzut uczestniczki Z. B., że wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie nieodpłatnego przekazania na rzecz (...) praw do projektu naruszy jej autorskie prawa majątkowe, wyrażone w art. 43 ust. 1 pr. aut. Kwestia warunków przeniesienia praw do projektu oraz wynagrodzenia uregulowana była w regulaminie

konkursu, w którym uczestnicy brali udział. Zgodnie z jego treścią przeniesienie autorskich praw majątkowych na oznaczonych polach eksploatacji było warunkiem wypłacenia nagrody - w przypadku uczestników była to kwota 65.000 zł. Sąd Okręgowy podkreślił, że regulamin określający wzajemne prawa i obowiązki organizatora konkursu oraz jego uczestników stanowi formę umowy, o której mowa w art. 43 ust. 1 pr. aut. Jakkolwiek formalnie wyłącznie P. Ż. (1) musiał przedmiotowy regulamin, jako osoba zgłaszająca udział w konkursie, zaakceptować, to nie Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że również uczestniczki, które pracowały przy tym samym projekcie (niezależnie od charakteru wykonywanych prac) były postanowieniami regulaminu związane. Ekwiwalentem przeniesienia praw do projektu była nagroda pieniężna, która jak wynikało z okoliczności sprawy została przez (...) wypłacona w całości. Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczność ta obliguje zatem uczestników do spełnienia ciężącego na nich na podstawie regulaminu zobowiązania, a tym samym uczestniczka Z. B. nie może obecnie podnosić zarzutu, jakoby upoważnienie do rozporządzenia wspólnym prawem miało naruszać jej autorskie prawa majątkowe.

Również w przypadku kolejnego zarzutu uczestniczki Z. B., którym była możliwość naruszenia, wskutek działania pozostałych uczestników jej autorskich praw niemajątkowych, a konkretnie prawa do czuwania nad nienaruszalnością treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania (art. 16 pkt 3 pr. aut.), Sąd Okręgowy uznał go za nieuzasadniony wskazując, że zakres dopuszczalnego wykorzystania utworu wynikał z regulaminu, który ściśle określał pola eksploatacji, co do których miało nastąpić przeniesienie praw na rzecz (...), w z wniosku w niniejszej sprawie wynikało, że wnioskodawczyni domagała się udzielenia upoważnienia do rozporządzenia prawem na rzecz (...) w zakresie wynikającym z regulaminu, który miał wiążący charakter dla wszystkich uczestników.

W świetle powyższego w ocenie Sądu Okręgowy złożony w niniejszej sprawie wniosek uznał za uzasadniony i udzielił A. Ł. zezwolenia na nieodpłatne rozporządzenie na rzecz (...) W. w W. autorskimi prawami majątkowymi do utworu, którego współautorami byli uczestnicy i udzielenia (...) W. w W. zgody na wykonywanie praw zależnych do utworu, na warunkach określonych w regulaminie konkursu.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 520 § 3 k.p.c.

Powyższe postanowienie Sądu Okręgowego zostało zaskarżone przez uczestniczkę Z. B., która zarzuciła temu orzeczeniu naruszenie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., art. 2017 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., art. 328 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c., art. 9 ust. 3 pr. aut., art. 9 ust. 1- 4 pr. aut. w zw. art. 2 ust. 1 i 2 pr. aut. oraz art. 16 pr. aut. i wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku o rozporządzenie wspólnym prawem, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i w każdym razie wniosła o zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawcy wnieśli o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona jedynie częściowo, aczkolwiek z innych przyczyn niż wskazywane w apelacji.

Co do zarzutów naruszenia prawa procesowego (I a, b, c) są one nieuzasadnione. Zmierzają do wykazania, że Sąd Okręgowy błędnie ustalił stan faktyczny co do udziału P. Ż. (1) w powstaniu utworu w postaci projektu koncepcji plastyczno – przestrzennej wystawy głównej (...) W. przygotowany jako praca konkursowa na konkurs ogłoszony przez (...) W. 18 października 2014 r. (dalej: projekt koncepcji lub praca konkursowa).

Kwestia udziału P. Ż. (1) w powstaniu utworu jest dla rozstrzygnięcia bez znaczenia, co uzasadnił szczegółowo Sąd Okręgowy.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 prawa autorskiego do wykonywania prawa autorskiego do całości utworu potrzebna jest zgoda wszystkich współtwórców. W przypadku braku takiej zgody każdy ze współtwórców może żądać rozstrzygnięcia przez Sąd, który orzeka, uwzględniając interesy wszystkich współuczestników.

Wnioskodawczynią jest A. Ł. – której prawa autorskie do projektu koncepcji są niesporne, przyznawane przez Z. B. – i to tak dalece, że uznaje ją ona za współtwórcę w 50%.

A. Ł. posiada zatem legitymację do wystąpienia z żądaniem wywodzonym z cytowanego przepisu. Zasadność udzielenia zgody, pomijając kwestię autorstwa P. Ż., nie była w istocie skutecznie kwestionowana przez uczestniczkę Z. B.. Również apelacja nie kwestionuje ustaleń Sądu w zakresie dotyczącym zasadności wniosku.

Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie ocenę dowodów i ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy, przyjmując je za własne – z następującymi uzgodnieniami i uwagami:

Wskutek przystąpienia do konkursu ogłoszonego przez (...) W. przez uczestników postępowania – doszło przez czynności konkludentne do zawarcia umowy o treści określonej w tzw. regulaminie konkursu (k. 38 – 44 akt sprawy).

W ustalonych przez Sąd Okręgowy, a nie kwestionowanych ani w apelacji ani w toku postępowania przed Sądem I instancji – okolicznościach faktycznych – była ocena, że uczestnicy konkursu (i uczestnicy niniejszego postępowania) przystępując do konkursu i realizując projekt – akceptowali warunki zawarte w regulaminie; umowa w ten sposób zawarta obejmowała zatem treść regulaminu, który stał się elementem umowy. Z analizy treści dowodów, w tym również w postaci złożonych przez skarżącą wydruków korespondencji mailowej wynika, że uczestniczka również akceptowała postanowienia regulaminu konkursu. Jest to także element domniemania faktycznego. Doświadczony zawodowo uczestnik konkursu winien był mieć pełną wiedzę co do jego warunków, czego zresztą uczestniczka na żadnym etapie postępowania sądowego nie kwestionowała.

Sąd Apelacyjny podziela również taką wykładnię zawartej umowy, że w realiach sprawy nagroda w wysokości 65.000 zł stanowiła wynagrodzenie za przeniesienie praw autorskich praw majątkowych.

Powyższe uzasadnia ostateczną ocenę, że Sąd winien wydać zgodę na przeniesienie na rzecz (...) W. autorskich praw majątkowych przysługujących m. in. skarżącej Z. B.. Leży to, jak zasadnie ocenił Sąd Okręgowy, w interesie współtwórców. Wszyscy, łącznie ze skarżącą w pełni świadomie akceptowali warunki konkursu. Sposób, w jaki należy uwzględnić wniosek – jest uzależniony do ustalenia rzeczywistej treści umowy (vide – regulamin).

W tej kwestii nikt z uczestników, reprezentowanych przez zawodowych pełnomocników nie wypowiadał się. Dlatego też, ustalając treść umowy, Sąd rozpoznający sprawę mógł odnieść się do stanowiska współtwórców w takim zakresie jaki wynikał z treści pism procesowych i twierdzeń stron, ograniczając wykładnię oświadczeń woli do poczynionych ustaleń faktycznych (okoliczności towarzyszących przystąpieniem do konkursu i jego realizacji), oraz treści regulaminu stanowiącego integralną część umowy.

Nie budzą wątpliwości postanowienia regulaminu zawarte w rozdziale XIV.

Tak w literaturze jak i orzecznictwie sądowym nie zostało jednoznacznie zdefiniowane i określone pojęcie prawa zależnego (wobec prawa pierwotnego do utworu). Na wstępie rozważań Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, iż skarżąca, nie dostrzegając specyfiki postępowania toczącego się stosownie do treści art. 9 ust. 3 prawa autorskiego, jak też całkowicie pomijając treść regulaminu – koncertuje się w apelacji nie na treści praw i obowiązków wynikających z regulaminu – ale na problematyce formalnie nie związanej ani z umową, ani z przedmiotem niniejszego postępowania sądowego, tj. na problematyce umowy zawartej przez P. Ż. (1) z (...) W. dnia 17 marca 2015 r. (k. 376 – 401) i przedmiocie tej umowy. Przedmiotem tejże umowy – jak należy rozumieć obszerne wywody skarżącej – jest dzieło zależne wobec dzieła pierwotnego (projektu).

Czy tak jest rzeczywiście – dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie ma to jednakże znaczenia.

Po pierwsze – wspólność praw w rozumieniu art. 9 praw autorskiego odnosi się do praw o charakterze majątkowym, nie rozciąga się na prawa o charakterze osobistym. Bezprzedmiotowe zatem są te zarzuty naruszenia prawa

materialnego – które odwołują się w istocie do możliwości naruszenia praw osobistych do utworu – w postaci pracy konkursowej.

Ponadto – zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z 8 października 1980 r. – IV CR 327/80 – współtwórca dzieła nierozłącznego nie może bez zgody pozostałych współtwórców tego dzieła wykorzystywać w dalszej twórczości elementów pochodzących z dzieła wspólnego. Chybione są zatem argumenty skarżącej o możliwości naruszenia jej praw osobistych do utworu przez wyrażenie zgody na przeniesienie praw majątkowych.

Jak już podkreślono na wstępie - skarżąca szereg argumentów prawnych kieruje w istocie do praw twórców do dzieła zależnego (vide pkt 9 apelacji). Jak zaś wynika z cytowanej umowy z 17 marca 2015 r. (k. 376 – 401 akt) - dzieło takie ma dopiero powstać, ale brak jest wiedzy wynikającej z przebiegu dotychczasowego postępowania – czy już powstało. Jeżeli nawet powstało – to prawa i obowiązki wynikające z jego powstania nie są, bo być nie mogą przedmiotem niniejszego postępowania.

Należy podzielić pogląd, że współtwórca prawa pierwotnego może udzielić zezwolenia na wykonywanie praw zależnych.

Taka ocena ma również na względzie treść przepisu art. 46, ustanawiającego zasadę, że twórca zachowuje wyłączne prawo zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, jeżeli umowa nie stanowi inaczej.

Przedmiotem regulacji zawartej w tym przepisie jest uprawnienie do decydowania o wykonywaniu autorskich praw zależnych. Należy go interpretować zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 ustawy – prawo autorskie, zgodnie z którym rozporządzanie i korzystanie z utworu zależnego zależy od zezwolenia twórcy utworu pierwotnego. Takie rozporządzanie prawem zgodne jest z treścią cytowanego przepisu art. 46 k.c. Przepis ten, co zostało już wskazane, odnosi się do uprawnienia do wykonywania praw zależnych, a zatem do uprawnienia do zezwolenia na wykonywanie utworu zależnego.

Z przepisu tego wynika, że prawo to jest zbywalne, co oznacza że twórca może przenieść je na inną osobę.

Należy przy tym podkreślić, czego nie dostrzega skarżąca, że istnieje zasadnicza różnica między przeniesieniem prawa do zezwolenia na wykonywanie praw zależnych a zgodą (zezwoeniem) na wykonywanie prawa do utworu zależnego (art. 2 ust. 2 prawa autorskiego)

Przepis art. 46 prawa autorskiego odnosi się do zgody na wykonywanie praw zależnych, przy czym zgoda taka jest formą wykonywania takiego prawa.

Czym innym jest natomiast korzystanie z utworu zależnego. Chybione są zatem zarzuty i argumenty zawarte w apelacji – a odnoszące się w istocie do praw do utworu zależnego. To, czy utwór taki powstał, oraz komu i w jakim zakresie przysługują czy będą przysługiwać prawa autorskie – nie jest i nie może być przedmiotem niniejszego postępowania i rozstrzygnięcia.

Jak już wskazano na wstępie rozważań – całokształt okoliczności faktycznych uzasadnia ocenę, że żądanie wyrażenia zgody na wykonywanie prawa autorskiego do całości utworu jest zgodne z interesem wszystkich współtwórców. Wszyscy autorzy akceptowali warunki konkursu i mieli pełną wiedzę i świadomość jego celu. Takie rozumienie przepisu art. 9 ust. 3 prawa autorskiego jest zgodne również z szeroko rozumianym interesem społecznym.

Jak już wskazano – takie rozstrzygnięcie nie narusza, gdyż z istoty naruszać nie może, żadnych praw osobistych skarżącej. Jest ono również zgodne z ideą konkursu i celem, jaki przyświecał organizatorom – uzyskaniem możliwości prawnych i faktycznych zorganizowania wystawy głównej (...) W. przy (...) S. w W..

Zasadne zatem jest udzielenie stosownego zezwolenia zgodnie z art. 9 ust. 3 prawa autorskiego.

Z tych wszystkich względów orzeczono zgodnie z art. 385 k.p.c.

O kosztach orzeczono stosownie do rozstrzygnięcia – zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c.

(...)